

Bohoslužba 24. 07. 2022

„Radosť z pochopenia Slova“

Piesne: 605,1 605,2-5 266 444

Suma ev.: Hebr 4,7-12 „Dnes, keď počujete jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia. Ved' keby ich bol Jozua voviedol do odpočinku, nebol by už potom hovoril o inom dni. A tak ostáva sobotný odpočinok pre Boží ľud; lebo kto vošiel do jeho odpočinku, ten si odpočinul od svojich diel tak, ako Boh od svojich. Usilujme sa teda vojsť do toho odpočinku, aby nikto nepadol podľa toho istého príkladu neposlušnosti. Ved' Božie slovo je živé a účinné, ostrejšie ako akýkoľvek dvojsečný meč. Preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje túžby a úmysly srdca.“

Lekcia: Neh 8,1-12 – Prečítanie zákona. Smútok ľudu.

¹ Všetok ľud do jedného sa zhromaždil na námestie pred Vodnou bránou. **Vyzvali zákonníka Ezdráša, aby priniesol knihu Mojžišovho zákona, ktorý Hospodin prikázal Izraelu.** ² Kňaz Ezdráš v prvý deň siedmeho mesiaca priniesol zákon pred zhromaždenie mužov, žien a tých, ktorí boli schopní rozumieť, čo počujú. ³ Čítal z neho na námestí pred Vodnou bránou **od svitania do poludnia** pred mužmi, ženami a tými, čo boli schopní rozumieť. Pozornosť všetkých bola upriamená na knihu zákona. ⁴ Zákonník Ezdráš stál na vyvýšenom drevenom podstavci, ktorý na ten účel zhotovili. Vedľa neho stál po pravici Mattitja, Šema, Anaja, Urija, Chilkija, Maaseja a po ľavici Pedaja, Míšael, Malkija, Chašum, Chašbaddana, Zecharja a Mešullám. ⁵ Ezdráš otvoril knihu pred všetkým ľuďom, lebo stál vyššie. **Keď knihu otvoril, všetok ľud povstal.** ⁶ Ezdráš dobrorečil Hospodinovi, veľkému Bohu. Všetok ľud pozdvihol ruky a odpovedal: „Amen, amen!“ Padli na kolená a klaňali sa Hospodinovi tvárou až po zem. ⁷ Ješúa, Bani, Šerebjja, Jamín, Akkúb, Šabbetaj, Hodija, Maaseja, Kelita, Azarja, Jozabád, Chanán, Pelaja a leviti vysvetľovali ľudu zákon. Ľud **stál na svojom mieste.** ⁸ **Čítali z knihy Božieho zákona, odsek za odsekom, a vysvetľovali zmysel, aby ľudia chápali, čo sa čítalo.**

⁹ Vtedy kráľovský miestodržiteľ Nehemiáš, kňaz a zákonník Ezdráš i leviti, ktorí poučovali ľud, povedali všetkému ľudu: „**Tento deň je zasvätený Hospodinovi, vášmu Bohu. Nesmútte a neplačte!**“ **Všetok ľud totiž plakal, keď počul slová zákona.** ¹⁰ **Ďalej im povedal: „Choďte, jedzte dobroty, pite sladké nápoje a pošlite niečo aj tým, čo nemajú nič pripravené, lebo tento deň je zasvätený nášmu Pánovi. Nebudte smutní, lebo radosť Hospodina je vašim útočiskom.“** ¹¹ Aj leviti **upokojovali** všetok ľud: „Utíšte sa, lebo tento deň je posvätný. Nebudte smutní!“ ¹² Vtedy všetok ľud odišiel jesť, piť, posilať dary a usporiadať veľkú radostnú slávnosť, lebo pochopil slová, ktoré mu oznámili.

Modlitba:

Nebeský Otče, ďakujeme za nové ráno, za to, že nám chceš dopriať radosť v Tvojom slove. Sme mdlí duchovne i telesne, prosíme, daj nášmu duchu ožiť, pôsobením Tvojho slova v našich srdciach. Hľadáme a vzývame Ťa, sme smädní a túžime po živej vode, ktorá nás osvieži a napojí. Prehovor k nám.

Prinášame Ti svoje životy: vieš dobre, čo nás trápi, čo zožiera našu silu a odoberá nám chuť do života, alebo pod akými ťarchami klesáme. Prosíme, oslov

nás, veď dokážeme sa povzniesť nad všetky naše ťarchy a starosti len ak Ty nás posilníš. Prosíme preto, aby si sa k nám sklonil napriek všetkej našej nehodnosti a požeňnal nás pochopením Tvojej zvesti, ktorá nás môže spojiť s Tebou. Odkry pred nami tajomstvo Tvojho slova. Vieme, že si to nezaslúžime, ale napriek tomu Ťa prosíme, prijmi nás, aby sme u Teba našli pokoj a bezpečie, ktoré len Ty vieš dať. Aby sme ako Tvoje deti vedeli naplniť svoje poslanie, vedeli žiť podľa Tvojej vôle a velebiť Tvoje meno. *Amen*

Text: Neh 8,9-10

Vtedy kráľovský miestodržiteľ Nehemiáš, kňaz a zákonník Ezdráš i leviti, ktorí poučovali ľud, povedali všetkému ľudu: „Tento deň je zasvätený Hospodinovi, vášmu Bohu. Nesmúťte a neplačte!“ Všetok ľud totiž plakal, keď počul slová zákona. Ďalej im povedal: „Choďte, jedzte dobroty, pite sladké nápoje a pošlite niečo aj tým, čo nemajú nič pripravené, lebo tento deň je zasvätený nášmu Pánovi. Nebuďte smutní, lebo radosť Hospodina je vaším útočiskom.“

Milí Bratia a milé Sestry!

Navrátilci sa dočkali veľkého dňa v Jeruzaleme, keď pod vedením Nehemiáša, napriek najrôznejším útokom a ťažkostiam, sa dobudovali hradby mesta: Hospodin im dal úspech a mohli sa tešiť z výsledku, ktorý ich zbavil hanby a bezmocnosti proti hocijakým útokom. Uplynulo už aj storočie od príchodu prvých Júdejcov z Babylonu, po edikte kráľa Kýra. Kedysi všetko zanechali a prišli s veľkým odhodlaním, aby začali život od nuly. Ten neistý a nebezpečný stav teda trval dosť dlho. Boli však pod Hospodinovou ochranou aj počas tohto obdobia. Teraz ale pochopili, že slávnostným uvedením hradieb a brán do používania sa veci nekončia, že potrebujú viac, majú aj duchovné potreby, nedostatky, s ktorými sa chcú vysporiadať.

Musíme si uvedomiť, že tu boli aspoň dve-tri generácie, ktoré sa narodili v zajatí, čiže nikdy nežili v Jeruzaleme, nikdy nevideli chrám a nezúčastnili sa bohoslužieb, všetko vedeli len z rozprávania a spomienok svojich predkov. Samozrejme že tá výchova, ktorá im dala základy do života, bola veľmi dôležitá a vzácna, veď inak by nemali žiadnu väzbu na Jeruzalem. Ale to bola len výchova, len teoretická časť, bez toho, aby boli poznali živého Boha a Jeho slovo a podľa neho sa riadili.

Teraz však, keďže začali tu nový život, chceli ho viesť inakšie, ako žili v Babylone; túžili po Hospodinovom slove, po Jeho poznaní, vedení a Jeho vôli. Akosi pochopili, že nestačí sa venovať len vonkajšiemu budovaniu, ak sa pritom zanedbá duchovná stránka. Dodnes je to veľký omyl, ak je to tak. Nestačí, že už majú pevné hradby, že ich nemôže nečakane napadnúť nepriateľ; chcú vedieť, ako majú žiť podľa Božieho zákona. Nastal čas, keď táto túžba dostala konkrétnu formu. *„Všetok ľud do jedného sa zhromaždil na námestie pred Vodnou bránou. Vyzvali zákonníka Ezdráša, aby priniesol knihu Mojžišovho zákona, ktorý Hospodin prikázal Izraelu.“*

Bratia a Sestry, také je to zahanbujúce, že nenútil a nevyzval ich k tomu nikto, oni sami to považovali za potrebné a preto o to žiadali. Všetci oni vtedy ešte nemohli vlastniť bibliu, ako máme možnosť my. Zvitky biblických textov – vtedy pravdepodobne zatiaľ len 5 kníh Mojžišových - boli mimoriadne vzácne; dobre, že sa vôbec nejaký text zachoval po dobytí Jeruzalema a zavlčení ľudu do zajatia. Oni sa mohli učiť text Písma naspamäť výlučne z počutia, preto niet divu, že Písmo nepoznali.

My si ani nevieme uvedomiť, ako nie je vždy samozrejmé vlastniť Písmo sväté. Vedeli o tom niečo napr. kresťania, ktorí boli väznení pre svoju vieru v päťdesiatych rokoch. Zo svedectva niektorých vieme, že nakoľko Biblie mať nemohli, vedeli sa posilňovať jedine biblickými textami, ktoré sa kedysi naučili naspamäť. Ak ich bolo spolu viacej, tak jeden sa učil od druhého biblické verše, state, ktoré on vedel a on zasa mu opakoval to, čo sám vedel. Takýmto ústnym podaním sa ich zásoba biblických textov rozširovala, tak sa Slovom Božím nasycovali a posilňovali navzájom a tiež aj svedčili spoluväzňom.

Jeruzalemčania boli vtedy na tom ešte horšie, ale nechceli zostať v tejto duchovnej nevzdelanosti. Na ich výzvu *„kňaz Ezdráš priniesol zákon pred zhromaždenie mužov, žien a tých, ktorí boli schopní rozumieť, čo počúvajú. Čítal z neho na námestí pred Vodnou bránou od svitania do poludnia... Pozornosť všetkých bola upriamená na knihu zákona. Ezdráš otvoril knihu pred všetkým ľuďom, lebo stál vyššie. Keď knihu otvoril, všetok ľud povstal... Ľud stál na svojom mieste. Čítali z knihy Božieho zákona, odsek za odsekom, a vysvetľovali zmysel, aby ľudia chápali, čo sa čítalo.“*

Prakticky skoro celý deň, od rána do poludnia sa venovali počúvaniu Božieho zákona. Prvýkrát v živote ho takto počuli. Ale tak ich to upútalo, tak na nich zapôsobilo, že nevnímali čas – podobne, ako keď bol okolo Pána Ježiša zástup tých päťtisíc, ktorí tiež nevnímali hlad a plynutie času, len aby o nič dôležité neprišli, čo z Jeho úst odznie. Muži a ženy v Jeruzaleme z úcty k Hospodinovi povstali a zostali stáť celú dobu. Predstavme si, počas šiestich hodín počúvať čítanie a výklad slova Božieho v stoji. Bolo im treba vysvetliť odsek za odsekom. Jednak preto, lebo ich reč, výrazy, slovná zásoba sa počas zajatia v inom jazykovom prostredí značne zmenila, preto nie všetkému rozumeli, a jednak že to všetko bolo pre nich ešte úplne neznáme. Ezdráš čítal a leviti vysvetľovali zákon.

Je dôležité však nielen počutie, ale aj zachovanie slova, prijatie do svojho života. Tam, kde je túžba počuť a prijať, Duch Boží pôsobí, aby táto túžba nezostala bez odpovede. Je úžasné, že ľud počúval, pochopil a prijal, čo sa čítalo. Vo svetle Písma uzreli, aká veľká je Hospodinova vernosť a aká veľká je ich nevera. Ako ďaleko majú od života podľa Božieho zákona, ako veľmi sa previnili už aj ich predkovia. Počúvali slovo nielen myslou, ale srdcom. A zarmútené plakali nad sebou. Bola to zdravá reakcia srdca dotknutých Slovom Božím. Pripomína nám to udalosti pri vyliatí Ducha svätého, kedy v Jeruzaleme počas svedectva apoštola Petra

Ľudia dotknutí Duchom svätým tiež si uvedomili, že ich život potrebuje zásadnú zmenu, obnovu. Pýtali sa: Čo máme robiť? A dostali odpoveď.

Tak je aj tu radostné sa dočítať, že Nehemiáš a Ezdráš povedali všetkému ľudu: „*Tento deň je zasvätený Hospodinovi, vášmu Bohu. Nesmúťte a neplačte!... Chod'te, jedzte dobroty, pite sladké nápoje a pošlite niečo aj tým, čo nemajú nič pripravené, lebo tento deň je zasvätený nášmu Pánovi. Nebuďte smutní, lebo radosť Hospodina je vaším útočiskom.*“ Aj leviti upokojovali všetok ľud: „*Utište sa, lebo tento deň je posvätný. Nebuďte smutní!*“ Čiže čo sa tu stalo? Snáď netreba brať slovo Božie vážne? Nie je plač namieste? Vôbec nie!

Ale smú pochopiť, že Božia milosť je väčšia, ako ich/náš hriech, že je dobré tešiť sa z toho, že existuje náprava, nový začiatok. Radosť z Jeho lásky a vernosti prevyšuje ich/našu neveru, preto sa k Nemu môžu/môžeme s dôverou utiekať a tešiť sa Jeho lásky ich/nás prijímajúcej. Musím sa ale zmieniť o tom, že v našom príbehu, ak by sme ho čítali ďalej, bude jasné, že úprimnému pokániu a vyznaniu sa z hriechu predchádza práve poznanie Božej odpúšťajúcej lásky. Vo svetle tejto lásky môže človek skutočne spoznať seba samého a dôjsť k pokániu. Veď láska premáha hriech, láska prijíma hriešnika a ten, kto vníma Božiu lásku, bude schopný uzrieť svoju nehodnosť a v istej nádeji na odpustenie činiť pokánie. Ducha pokánia dostávajú tí, ktorých sa už dotkla Božia láska.

Tento ľud k tomu tiež dospeje po krátkom čase – hovorí o tom ďalšia 9. kapitola, v ktorej je kajúcna modlitba ľudu a v ktorej tiež prv podrobne vyznávajú veľkosť Božej vernosti, a až potom, v svetle Jeho lásky sa vyznávajú z vlastných hriechov. Teraz sa však má ľud odovzdať radosti z toho, že Hospodin sa k nemu priznáva a ho prijíma takeého, aký je. Posledné dnes čítané verše hovoria o tom, že ich radosť vrcholila v slávení týždennej slávnosti stánkov, keď si pripomínali vyslobodenie z Egypta. Túto radostnú slávnosť však prežívali tiež v obecnstve sústreďení na Božie slovo.

Bratia a Sestry, tento plačúci ľud dostal veľké povzbudenie. Totiž mohli pochopiť tajomstvo sily, útočiska v živote: *radosť Hospodina je vaším útočiskom*. Áno, pre toho, komu je tak milé a vzácne Jeho slovo, ako bolo týmto ľuďom. Mohli spoznať radosť Hospodinovu a radosť z Hospodina. Ktorá pre nich bola taká reálna, že v nej našli útočisko pred vlastnými hriechmi, pred útokmi svedomia a pred zármutkom z toho, ako premárnili čas svojho života, v ktorom žili podľa vlastných zákonov a bez Neho. Teraz môžu počuť, že Boh sa teší z ich prístupu k Nemu a ich smútok premení v radosť z toho, čo pre nich vykonal. Nech je aj naším útočiskom radosť Hospodina. *Amen*

Modlitba:

Pane náš, veľmi nás zahanbuje tá túžba a oddanosť, s akou Tvoj ľud prijímal čítanie a vysvetľovanie Tvojho slova. Odpusť, že my si nevieme riadne ceniť ani fakt, že môžeme mať v ruke Písmo sväté, že môžeme mať stále možnosť sa vypytovať

a hľadať, čo je Tebe milé. Odpusť, že sa vždy ponáhľame, na nič nemáme čas, vždy máme iné aktivity, ktoré uprednostňujeme – a tak Tvoje slovo zanedbávame a nevenujeme mu dostatočný čas ani otvorenosť.

Tak nás ale povzbudilo, že kto Ťa úprimne a s otvoreným srdcom počúva, toho sa Ty dotkneš. Dokonca ho obnovíš, ak sa nechá viesť týmto slovom. Ďakujeme, že s nami zdieľaš predovšetkým svoju lásku a milosť, aby v tomto svetle sme sa videli ako stratení a hriešnici, ktorí však majú nádej práve pre Tvoju lásku.

Vidíme, aké dôležité je dobre pochopiť Tvoju zvesť, preto prosíme za tých, ktorým si túto úlohu zveril, predovšetkým za duchovných, kiežby aj sami dotknutí Tvojím slovom, ho zvestovali a vysvetľovali tak, aby to ľudia chápali. Aby pochopili, že majú dôvod na radosť pre Tvoju lásku a následne by ich to viedlo k pokániu aj k prijatiu útočiska pre svoj život v Tebe. Nech každé naše radostné pobudnutie v Tvojej blízkosti pramení z poznania Tejto vernosti, ktorú si nám prejavil hlavne darovaním Pána Ježiša. V Jeho mene prosíme, pozdvihni nás a daruj nám svoj pokoj. Nech vieme zachovať, čo sme od Teba prijali a radostne žiť podľa neho. Prosíme, vypočuj aj naše modlitby, ktoré Ti predkladáme v tichosti nášho srdca. *Amen.*